

BEDEL HAC SORUNU (1)

Saygıdeğer Süleyman hocam, sizi ilgiyle takip ediyor, önemli bilgiler alıyoruz. Allah sizden razı olsun. Size bir konuda soru sormak ve kıymetli görüşlerinizden faydalanmak için rahatsız ediyorum. Meramımı aşağıda kısaca özetlemeye çalıştım.

Ebem 1988 yılında vefat etti. Vefatından önce babama kendi yerine hacca gitmesi için vasiyette bulunmuş, babam da olur, diye kabul etmiş. O günden bugüne malumlarınız olduğu üzere sıralamalı kura işlemi nedeniyle babam hacca gidemedi. Hatta bir defasında Rusya üzerinden seni götürüyim, diyen birine de dolandırıldı.

Babamı geçen ay kaybettik. Benim hanıma, bana istinaden ebesinin yerine hacca gitsin diye vasiyette bulunmuş. Ben de babamın bu vasiyetini yerine getirmek için ne yapmam gerektiğini aşağıdaki sorularla zati âlinize sormak isterim.

1) Hac parası kadar bir miktarı başka bir hayırda kullanabilir miyiz?

2) Ben kendim de hacca yazıldım. 4 yıldır kurada ismim çıkmadı. İsmim çıkarsa önceden hacca gitmediğim için ebemin yerine hac yapabilir miyim? Bu durumda ben kendi yerime yapmamış mı olurum?

3) Diyanet tarafından görevli olarak hacca gidenlere vekâlet versem ebemin hac görevi yerine gelmiş olur mu? Burada görevlinin daha önce gitmiş ya da gitmemiş olması haccın yerine gelmesini etkiler mi?

Vaktinizi aldığım için hakkınızı helal edin. Allah razı olsun.

Selâm ve saygılarımla....

Cevap: Size özetle hacda bedelin hükmünü açıklıyorum:

Hanefî ve Mâlikîlere göre ölen kişi, kendi yerine haccedilmesini vasiy-yet edip bu iş için bir mal, para bırakmış ise vasiyyeti uyarınca hacca gitmek gerekir. Eğer bir mal tâyin etmemiş ise bıraktığı mirasın üçte birinden vasiyyeti yerine getirilir. Kendi şehirden birisi hacca gönderilir. Malının üçte biri o şehirden bir şahsın hacca gidip gelmesine yeterli değilse o mal ile hacca gidilebilecek, Mekke'ye yakın bir yerden bir kimse hacca gönderilir. **Eğer malının üçte biri, hiçbir suretle hacca gitmeye yeterli değilse ölenin vasiy  yeti bâtıldır, vârisler, onu yerine getirmek zorunda değillerdir.**

3) Bedel giden kimseye "me'mur", gönderene "âmir" denir. Me'mur, âmir adına niyet etmelidir. "Falanın yerine ihrama girdim, falanın yerine telbiye ettim..." diye niyet eder. Me'mur kendi adına niyet ederse yaptığı hac kendisine âid olur. Âmir'den hac borcu düşmez.

(devamı yarın..)